

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

SESSION 2015

OCCITAN
(variante gascon)
LANGUE VIVANTE 2

ÉPREUVE DU MARDI 23 JUIN

Séries **ES/S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L** LVO et langue vivante approfondie (LVA) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S** et **STMG** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Séries **STI2D**, **STD2A**, **STL** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – épreuve facultative

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice est interdit.

Avant de composer, le candidat s'assurera que le sujet comporte bien

11 pages numérotées de 1/11 à 11/11

Le questionnaire choisi sera agrafé dans la copie

Barème	
Compréhension du texte	10
Expression personnelle	10

Document 1 :

Be son bèths los molins de Mykonòs. Dab sas alas en estelas o, melhor, qu'an la semblança d'ua flor de caucida¹. [...] Aplantats sus l'acrin² de las còlas, en renguetas, que hèn solets la beutat de l'isla [...]

5 Òm se pòt demandar a que serveishen, en dehòra de sa beutat. Que hè un brave temps que los magres camps de l'isla non hèn mei ni blat ni òrdi. E totun, tots, quasiment, qu'an sas velas. Mès non an mei nat molièr. A despart d'un. Qui molina clar de lua. A quauqu'arren pròche. I anèi véser. Escalèi la virona que serveish d'escala. [...] Aquí, agromolits³ contra la paret arredonida, un òme e ua hemna esperavan. Qu'esperavan ? Segurament pas que i portèssen la recòlta de blat de 10 l'an qu'aurén tengut dens lo hons de la man. Nat ase, nada carreta, nada camioneta non se sarra jamei deu molin. Si, benlèu, l'ase o lo carreton que i ven portar las sacas lusentas de nilon, clafidas⁴ de blat, e qui an la marca d'un país d'America. Lo nom èra en anglés.

15 E per aquò se vei virar las alas d'aqueth molin. Solament quan lo passant, d'on que venga, e vòu ben crompar, coma recòrd de l'isla deus molins, un centenat de gramas de haria de son blat.

Aqueth molin, hèit per l'estrangèr, qui paga, dens sa moneda estrangèra, haria de blat estrangèr, aquí la renda⁵ d'aqueth estrange molièr. Lo de Mykonòs.

Bensè un cosin de Mèste Cornilha.

Max Rouquette, *Las canas de Midàs -Vèrd Paradís V-* 14/09/80

¹ Caucida : planta de la familha deus cardons

² L'acrin : lo punt mei haut

³ Agromolits : acoconats, acantonats

⁴ Clafidas : comolas, plenas

⁵ La renda : lo salari

Document 2 :

Lo secret de Mèste Cornilha

Nòste país, mon bon mossur, non es estat totjorn un endret mòrt e sense refrin coma n'es uei. Abans, s'i hasè gran negòci de molineria, e, a dètz lègas⁶ a l'entorn, las gents de mas⁷ nos adusèn⁸ son blat a mòler... Tot a l'entorn deu vilatge, las còlas èran clafidas de molins de vent. A dreita, a gaucha, non se vesè que d'alas qui
5 viravan au vent deu nòrd, per dessus deus pins, ribambèlas de petits ases cargats de sacas, montant e devarant lo long deus camins. [...]
Lo dimenge, [...] los molièrs pagavan lo muscat. Las molièras èran beròias coma reinas dab sos *fichus* de dentèla e sas crotz en aur. Jo, portavi mon pifre e d'aquí a negra-nueit, se hasèn farandòlas. Aqueths molins, e vesetz, hasèn la jòia e la
10 drudesa⁹ de nòste país. Malurosament, quauques Francés de París avón l'idèa de plantar ua minotaria a vapor, sus lo camin de Tarascon. Tot bèth, tot navèth ! Las gents prengón l'abituda de mandar son blat a la minotaria, e los praubes molins de vent demorèn sense òbra. Quauque temps assagèn de lutar, mès la vapor estó la mei hòrta, e l'un après l'aute, pecaire ! estón tots obligats de barrar... non se vesè
15 mei vièner los petits ases... Las beròias molièras venón sas crotz en aur... Pas mei de muscat ! Pas mei de farandòlas !... Lo mistrau avè bèth que har de bohar, las alas demoravan estancadas... Puish, un bèth dia, la Comuna hasó desmolir aqueths *casaus*¹⁰ e se metó en plaça vinhas e olivièrs.

Carle Galtier

Li letro de moun moulin

Lou secrèt de Mèste Courniho (d'après Alphonse Daudet).

⁶ Lèga : unitat de mesura

⁷ Gents de mas : poblacion rurala

⁸ Adusèn : portavan

⁹ La drudesa : la prosperitat, la fòrça

¹⁰ Los *casaus* : ací, los bastiments

Document 3 :

Molin de la Pausa

Si ac voletez saber tot en occitan o en francés sus l'istòria, los molins, la minotaria e quitament la bolangeria¹¹, anatz véser a Alan Maseu, molièr a « Sent-Meard-de Drona ». Situat au mitan de la Drona [...], aqueth molin apartien a sa familha despuish 1710, quan un meitadèr chafrat « Barra d'ora »¹², aujòu deu proprietari actua, ne hasó l'aquisicion. Las traças deu molin se pòden trobar deu temps de Carles Manhe, puish qu'estó la proprietat deus reis de França abans d'èster venut a ua abadia e fin finala a la familha Maseu. [...] Alan Maseu es donc un vertadèr molièr de mestier, de passion e de tradicion dens un molin qui vira enquèra. [...]

Lo molin actua moliava cinquanta tònas de blat per jorn entà liurar la haria a bolangèrs¹³ d'un triangle entre Lemòtges, Bordèu e Agen, dinc a 2003. Adara, que produz sonque per har lo pan « Andrea », deu petit nom de sa grand-mair, e las tortas venudas dens la bolangeria deu molin. Per amor que Alan Maseu es bolangèr tanben. [...]

Quate turbinas hèn virar las mòlas, ua de pèira per lo pan dab lo levam, e tres de fonda per lo pan dab la levadura. Las turbinas produsèn tanben electricitat bassa tension 50 HZ, venuda a l'EDF.

D'après Guilhem Francés, 13/05/2013 (blòg « la vita en òc »)

¹¹ Bolangeria : panisseries

¹² Un meitadèr chafrat « Barra d'ora » : un métayer surnommé « Ferme-tôt »

¹³ Bolangèrs : panissèrs

Travail à faire par les candidats
Série L Langue vivante obligatoire (LVO)
Série L LVO et langue vivante approfondie (LVA)

Les candidats composant pour l'épreuve de Langue Vivante Approfondie traiteront toutes les questions. Les candidats composant pour l'épreuve de LVO ne traiteront pas la question n°5 de la partie *Compréhension*.

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causitz lo títol qui convien a l'ensemble deus documents

- Los molins de Mykonòs.
- Los molins e l'economia locala.
- Qué son devienguts los molins ?
- Èster molièr dens las annadas 2000.

2) A quina categoria d'escrit apartien cada document ? Causitz las responsas dens la lista e completatz lo tablèu : *Extrait de roman, article informatiu, extrait de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgèr deu molin presentat. Causitz las responsas e completatz lo tablèu : los toristas, los panissèrs, los productors de blat (ua sola responsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura deu document 1, marcatz ua crotz dens la casa VERAI o FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VERAI	FAUS
A Mykonòs non i a pas molins d'aiga.		
A Mykonòs non i a pas mei culturas de cerealas.		
Un òme e un mainat espèran lo passant.		
Que's venen saquets de haria d'un centenat de gramas.		
La haria venuda vien d'America.		

5) D'après l'autor, a Mykonòs, que i a un molièr qui molina « clar de lua ». Trobatz e relevatz dens lo tèxte los elements qui pòden justificar l'emplec d'aqueth imatge. Quina significacion li donatz ? (cette question ne sera traitée que par les candidats de la série L – LVA)

.....

Document n° 2

6) Après lectura deu document 2, completatz las frasas seguentas en reformular lo tèxte :

- Abans, a l'entorn deu vilatge, que i avè.....

- Que son los ases qui portavan
- Las molièras portavan.....e èran vestidas de
- Que son las vinhas e los olivièrs qui.....

Document n° 3

7) Après lectura deu document 3, religatz los elements de las duas columnas entà rendre lo sens exact deu tèxte :

Andrea es	•	•	aus reis de França.
Lo molin apartiengó prumèr	•	•	a ua abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom deu pan.
Lo molin apartiengó despuish	•	•	a l'encòp bolangèr e molièr.

8) Après lectura deu document 3, relevatz dens lo tèxte au mens un grop de mots per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dens lo tèxte
La familha Maseu es proprietària deu molin despuish lo sègle XVIII.	
Lo molièr venè sa haria dens l'oèst de França.	
Alan Maseu ven tres categorias de produits.	
Las mòlas son diferentas.	

9) Tradúser

Tradusetz en francés lo document 1 de la linha 17 : « *Aqueth molin...* » a la linha 19 : « *... de Mèste Cornilha.* »

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats de la **série L** épreuve de **LVO** et **LVA** traiteront obligatoirement les deux sujets d'expression.

- 1) Un client intra dens la botiga deu molin deu sénher Maseu ; que crompa pan e tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.
150 mots.

- 2) Un molin de vent es a véner. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presentaretz aus vòstes parents entà los convéncer de lo crompar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats
Séries S et ES

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causitz lo títol que convien a l'ensemble deus documents :

- Los molins de Mykonòs.
- Los molins e l'economia locala.
- Qué son devienguts los molins ?
- Èster molier dens las annadas 2000.

2) A quina categoria d'escrit apartien cada document ? Causitz las responsas dens la lista e completatz lo tablèu : *Extrait de roman, article informatiu, extrait de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgèr deu molin presentat. Causitz las responsas e completatz lo tablèu : los toristas, los panissèrs, los productors de blat, (una sola responsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura del document 1, marcatz ua crotz dens la casa VERAI o FAUS per cada afirmación :

afirmacion	VERAI	FALS
A Mykonòs, que i a molins d'aiga.		
A Mykonòs non i a pas mei de cultura de cerealas.		
Un òme e un mainat espèran lo passant.		
Que's venen saquets de haria d'un centenat de gramas.		
La haria venuda vien d'America.		

Document n° 2

5) Après lectura deu document 2, completatz las frasas seguentas en reformular lo tèxte :

- Abans, a l'entorn deu vilatge, que i avè.....
- Que son los ases qui portavan.....
- Las molièras portavane èran vestidas de
- Que son las vinhas e los olièrs qui.....

Document n° 3

6) Après lectura deu document 3, religatz los elements de las duas colomnas entà rendre lo sens exact deu tèxte :

Andrea es	•	•	aus reis de França.
Lo molin apartienguó prumèr	•	•	a ua abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom deu pan.
Lo molin apartiengó despuish	•	•	a l'encòp bolangèr e molièr.

7) Après lectura deu document 3, relevatz dens lo tèxte au mens un grop de mots per justificar cada afirmacion.

Afirmacion	Justificacion dens lo tèxte
La familha Maseu es proprietària deu molin despuish lo sègle XVIII.	
Lo molièr venè sa haria dens l'oèst de França.	
Alan Maseu ven tres categorias de produits.	
Las mòlas son diferentas.	

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Les candidats des séries **S** et **ES** traiteront à leur choix un des deux sujets d'expression.

- 1) Un client intra dens la botiga deu molin deu sénher Maseu ; que crompa pan e tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.
150 mots.
- 2) Un molin de vent es a véner. Imaginatz e organizatz l'argumentacion que presentaretz aus vòstes parents entà los convèncer de lo crompar.
150 mots.

Travail à faire par les candidats
Séries Technologiques

I – COMPRÉHENSION DU TEXTE (10 POINTS)

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1-2-3

1) Causissètz lo títol que conven a l'ensemble dels documents

- Los molins de Mykonòs.
- Los molins e l'economia locala.
- Qué son devienguts los molins ?
- Èster molièr dens las annadas 2000.

2) A quina categoria d'escrit apartien cada document ? Causitz las responsas dens la lista e completatz lo tablèu : *Extrait de roman, article informatiu, extrait de novèla.*

Document n°1	
Document n°2	
Document n°3	

3) Cada document evòca l'usatgèr deu molin presentat. Causitz las responsas e completatz lo tablèu : los toristas, los panissèrs, los productors de blat, (ua sola responsa per document).

Document n° 1	
Document n° 2	
Document n° 3	

Document n° 1

4) Après lectura deu document 1, marcatz ua crotz dens la casa VERAI o FAUS per cada afirmacion :

afirmacion	VERAI	FALS
A Mykonòs, que i a molins d'aiga.		
A Mykonòs non i a pas mei de cultura de cerealas.		
Un òme e un mainat espèran lo passant.		
Que's venen saquets de haria d'un centenat de gramas.		
La haria venuda vien d'America.		

Document n° 2

5) Après lectura deu document 2, completatz las frases seguentas en reformular lo tèxte :

- Abans, a l'entorn deu vilatge, que i avè
- Que son los ases qui portavan.....
- Las molièras portavan.....e èran vestidas de
- Que son las vinhas e los olivièrs qui

Document n° 3

6) Après lectura deu document 3, religatz los elements de las duas colomnas entà rendre lo sens exact deu tèxte :

Andrea es	•	•	aus reis de França.
Lo molin apartiengó prumèr	•	•	a ua abadia.
Alan Maseu es	•	•	lo nom deu pan.
Lo molin apartiengó despuish	•	•	a l'encòp bolangèr e molièr.

II – EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS)

Un client intra dens la botiga deu molin deu sénher Maseu ; que crompa pan e tortas. Imaginatz la scèna e lo dialògue entre lo client e lo vendeire.

150 mots.